

Sermo in ramos palmarum Τοῦ <αὐτοῦ> Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, λόγος εἰς τὰ βαΐα.

1.1 Φρικτόν, ἀγαπητοί, μυστήριον καὶ σήμερον ἐν Ἱερουσαλήμ γέγονε. μυστήριον δέ φημι τὸ ὑπὸ τῶν προφητῶν κηρυχθὲν καὶ ὑπὸ Χριστοῦ τελεσθὲν. 1.2 ὄντως γὰρ «εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου» κατὰ τὸν μακάριον Δαυίδ. καὶ πάλιν ὁ αὐτός· «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον.» 1.3 τὴν γὰρ κοινὴν ἀνάστασιν τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους πιστούμενος ὁ πάντων δεσπότης καὶ δημιουργός, Ἰησοῦς Χριστός, ὁ πάντα δι' ἡμᾶς οἰκονομήσας πρὸ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάθους ἐκ νεκρῶν ἤγειρε τὸν Λάζαρον. 1.4 ὅθεν μετὰ τοῦτο σπεύδων ὡς λοιπὸν ἔφην τὸ ὑπὲρ ἡμῶν ἐκούσιον πάθος ἀναδέξασθαι. 1.5 «ἀποστέλλει,» φησὶν ὁ εὐαγγελιστής, «δύο τινὰς τῶν ἑαυτοῦ μαθητῶν λέγων· πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι ὑμῶν κώμην, εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον σὺν αὐτῇ· λύσαντες ἀγάγετέ μοι.» 2.1 Διὰ τοῦτο ὁ μακάριος Ἰακώβ, ὁ πατριάρχης, ἠνίκα τὰς εὐλογίας ἐν κλήρῳ παρεῖχε τοῖς τέκνοις, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν Ἰούδαν οὕτως εἶρηκεν· 2.2 «Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου.» καὶ μετ' ὀλίγα· «καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν.» ποίων δὲ ἐθνῶν γέγονε προσδοκία Ἰούδας; Ἰουδαίων; οὐδαμῶς. ἀλλὰ τοῦτο δηλοῖ ὁ προφήτης, ἐπειδὴ ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος. 2.3 καὶ πάλιν μεθ' ἕτερα ὁ αὐτός· «δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὴν ὄνον αὐτοῦ καὶ τῇ ἔλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ.» ὄνον καὶ πῶλον εἰπὼν τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἐθνῶν ἐσήμανεν. 2.4 ἐδέσμευσε γὰρ ἀληθῶς τὰ ἔθνη ὁ κύριος τῇ ἀμπέλῳ καὶ τῇ ἔλικι τουτέστι τῇ παλαιᾷ καὶ καινῇ διαθήκῃ, ὅπως καρποφορήσωσι καρπὸν εὐσεβείας διὰ τῆς πίστεως. 2.5 εἶτα ἐπάγει· «πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ.» στολὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ περιβολὴν τὴν σάρκα λέγει. 2.6 ἐκουσίως γὰρ δι' ἡμᾶς ἐν σταυρῷ προσηλώθη σαρκί, ἵνα τῷ ἰδίῳ αἵματι τὸν ρύπον ἐκπλύνῃ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν. 2.7 καθὼς καὶ ἐν Ἡσαΐα γέγραπται· «διὰ τί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ, πλήρης καταπεπατημένης;» 3.1 Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανελέθωμεν. λέγει γὰρ τοῖς μαθηταῖς ὁ κύριος περὶ τῆς ὄνου· «καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε ἢ τί λύετε τὸν πῶλον, εἶπατε ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.» 3.2 μὴ διστάσητε, φησὶν, ἐν μηδενὶ τῶν κατὰ τὴν ἐμὴν οἰκονομίαν πραττομένων· οὐδεὶς ὑμῶν ἀντιστήσεται οὐδὲ ἀντιρρημονήσει πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα. 3.3 «εἶπατε ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.» οὐδεὶς κωλύσει ὑμᾶς ποιοῦντας τὸ ὑπ' ἐμοῦ προσταττόμενον. «ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.» 3.4 δεῖ τοίνυν πάντα τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα εἰς πέρας ἐλθεῖν. δεῖ με εἰσελθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ σήμερον ἐποχούμενον ἐπὶ ὑποζύγιον. 3.5 «ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς·» ἰδοὺ Ζαχαρίας ὁ προφήτης διαρρήδην βοᾷ λέγων· «χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σιών· κηρύσσεται σοι δίκαιος καὶ σῶζων· αὐτὸς πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον ὄνου νέον.» 3.6 καιρὸς οὖν εὐδοκίας ὁ παρών. δεῖ με τὴν ἔχθραν λῦσαι καὶ εἰρὴν νοποιῆσαι τὰ πάντα διὰ τοῦ σταυροῦ. δεῖ τὴν νῦν Ἱερουσαλήμ τέλος λαβεῖν καὶ τὴν ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησίαν στηριχθῆναι. 3.7 ἢ οὐχὶ καὶ ὁ ὕμνω δὸς Δαυίδ περὶ τῆς κλήσεως ταύτης τῶν ἐθνῶν προεφήτευσε; τί γὰρ εἶρηκε; «πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, κύριε.» οὗτοί εἰσιν οἱ «ἀληθινοὶ προσκυνηταί,» οἱ διὰ πίστεως τὸν λόγον δεχόμενοι. 3.8 εἶτά φησιν ὁ εὐαγγελιστής· «πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς καὶ ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθησαν τὸν

Ἰησοῦν.» 4.1 Ὡς τῆς πολλῆς τοῦ σωτῆρος πρὸς ἡμᾶς συγκαταβάσεως. τίς οὐ θαυμάσει τὸ μέγεθος τῆς αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης; τίς οὐκ ἂν ἐκπλαγῆ, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν χερουβὶμ ἐποχούμενος ἐπὶ πῶλον δι' ἡμᾶς ἐκαθέσθη; 4.2 ὁ ὑπὸ τῶν σεραφὶμ ἀνυμνούμενος ὑπὸ νηπίων εὐφημεῖται. τοῖς μὲν γὰρ ἱματίοις, φησί, τὴν ὁδὸν κατεστρώννουν, ἄλλοι δὲ κλάδους ἐκ τῶν δένδρων κόπτοντες τὸ αὐτὸ ἐποίουν. 4.3 καὶ οἱ μὲν προπορευόμενοι, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον ἅμα τοῖς ἀπειροκάκοις παισὶν ἐπινίκιον τινα ὕμνον λέγοντες· «ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.» 4.4 διὸ καὶ ἡμεῖς ἀποθέμενοι πάντα λογισμὸν ῥυπαρὸν καὶ αἰσχρὰς ἐνθυμήσεις καὶ τὴν ἐν πανουργίᾳ πονηρίαν ἀπειρόκακον ἔννοιαν ἀναλαμβάνοντες ἅμα τοῖς παισὶν ἐκείνοις μετὰ φαιδρῶν τῶν λαμπάδων ἀπαντήσωμεν τῷ σωτῆρι Χριστῷ, τῷ ἀληθινῷ θεῷ ἡμῶν. 4.5 καὶ τοῖς μὲν βαΐοις νικητὴν αὐτὸν τοῦ θανάτου κηρύξωμεν, τοῖς δὲ τῶν ἐλαιῶν κλάδοις τὸν ἐλεήμονα καὶ ἀγαθὸν ἱκετεύσωμεν λέγοντες· «εὐλογημένος ὁ ἐλθὼν καὶ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.» 4.6 εὐλογημένος ὁ ἐλθὼν κατ' οἰκονομίαν καὶ «δι' ἡμᾶς πτωχεύσας πλούσιος ὦν, ἵνα καὶ ἡμεῖς τῇ σῆι πτωχεῖα πλουτήσωμεν.» ἐρχόμενος δὲ μετὰ δόξης κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.